

Datum
2010-04-26

Beteckning
Be

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Kopia till:

registrator@environment.ministry.se
anna.ahlén@environment.ministry.se
johan.rantanen@environment.ministry.se
liisa.viinamaki@environment.ministry.se

Svenskt Vattens remissyttrande över

Betänkandet av Utredningen om en myndighet för havs- och vattenfrågor (SOU 2010:8)

M2010/1101/Na

Svenskt Vatten är branschorganisation för de kommunala vattentjänstföretagen som levererar dricksvatten till och tar emot avloppsvatten från ca 8 miljoner anslutna kunder. Vattentjänstföretagen är därmed Sveriges viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag. Svenskt Vatten önskar ge följande yttrande över innehållet i rubricerade betänkande:

Sammanfattning

Svenskt Vatten:

1. anser det som avgörande med ett sammanhållet vattenvårdsarbete för att nå uppställda mål nationellt och inom EU.
2. ställer sig bakom att samla frågor om bevarande och nyttjande i samma myndighet.
3. anser att den nya myndigheten ska ansvara för hela vatten- och avloppssektorn och ha ett tydligt uppdrag att säkra vattenresurser för nu- och framtida dricksvattenförsörjning.
4. vill speciellt lyfta fram kompetensfrågorna för att den nya myndigheten ska lyckas i sitt uppdrag.

Svenskt Vatten stödjer således inriktningen med en myndighet som verkar för bevarande och hållbart utnyttjande av havs- och vattenmiljöer och instämmer i att denna myndighet ska vara samlande, pådrivande och stödjande. Den nya myndigheten bör också ha en tillståndsgivande, reglerande och kontrollerande roll samt vara central tillsynsvägledning enligt miljöbalken. I en sådan myndighet är det nödvändigt att vattentjänstverksamheterna är representerade i myndighetens insynsråd.

För att motverka fragmentisering och istället gå mot ett samlat ansvar för avvägning mellan bevarande och nyttjande är det viktigt att den nya myndigheten blir ansvarig för hela vatten- och avloppssektorn och får ett samlat ansvar för tillståndsfrågor rörande säkrande av dricksvattenförsörjning och avloppsvattenrening. I detta sammanhang bör också kompetensstöd säkras från Naturvårdsverket i frågor som inte är direkt vattenrelaterade.

Det är också viktigt att den nya myndigheten har tillräcklig- och bred kompetens om såväl vattenresurserna som de sektorer som nyttjar dessa resurser.

Det är också högst rimligt att den nya myndigheten ges resurser för att bedriva FoU-verksamhet inom dess ansvarsområde.

Svenskt Vattens bild av dagens situation

Det svenska myndighetsansvaret på vattenområdet är fragmentiserat. Detta har en negativ inverkan på möjligheterna att säkerställa vattenförsörjningen och skydda dricksvattenkonsumenternas hälsa. Sektorisering av miljöfrågorna är olyckligt och minskar effektiviteten i det samlade miljöarbetet. Det är också viktigt att Sverige har sådana resurser att staten kan försvara svenska medborgares och verksamheters intressen för en likabehandling inom EU.

Det är mycket viktigt att den nya myndigheten redan från start har tillgång till de resurser som behövs för att genomföra uppgifterna effektivt och kraftfullt. Avgörande här är tillgången till kompetens inom det naturvetenskapliga, tekniska och ekonomiska området, men även kvalificerad juridisk kompetens har stor betydelse för att framgångsrikt kunna driva frågor. Vår uppfattning är att utredningen tagit för lätt på denna fråga när man hänvisar till att den juridiska kompetensen åtminstone i inledningsskedet kommer att vara kvar på Naturvårdsverket. Vi anser att den nya myndigheten redan från början ska förses med juridisk expertis både inom dricksvattenrelaterade frågor och inom miljöbalkens område.

Svenskt Vattens synpunkter på ny myndighet för havs- och vattenfrågor

För att bli den samlande myndighet som krävs bör den nya myndigheten få ansvar för, inte bara de tre föreslagna miljökvalitetsmålen; *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård*, utan också för miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet*. Dessutom bör naturligtvis målen i ramdirektivet för vatten och i det marina direktivet samt ambitionerna inom Baltic Sea Action Plan (BSAP) integreras i systemet för miljökvalitetsmål.

För att skapa bättre samordning och ökad effektivitet bör de idag regionala vattenmyndigheternas kanslier bli en integrerad del av den nya myndigheten, vilket då möjliggör för vattendelegationerna att övergå till att bli regionala samrådsorgan.

Det finns problem i avgränsningarna mot Naturvårdsverket. Den nya myndigheten föreslås ha ansvar för allmänna och enskilda avloppssystem, medan övriga avloppsutsläpp fortfarande ska hanteras av Naturvårdsverket. Dessa övriga utsläpp är intimt förknippade med råvattenskyddet och hänger dessutom samman med avloppssystemen. Områdesskyddet föreslås ligga kvar hos Naturvårdsverket med motivet att det påverkar verksamheter på land och Naturvårdsverkets större juridiska kapacitet. Vattenskyddsområden som nästan uteslutande är inriktade på att begränsa påverkan från land på vattentäkter föreslås däremot hanteras av den nya myndigheten som saknar samma juridiska förutsättningar som Naturvårdsverket innehar. Inledningsvis föreslår vi att den nya myndigheten bygger upp fasta samarbetsformer med Naturvårdsverket för att löpande kunna hantera dessa avgränsningsproblematiske frågor.

Den nya myndigheten bör också ta ansvar för framtagandet av nya allmänna råd/motsvarande. Dessa råd måste tas fram med sådan kunskap och bredd att de kan ses som en likriktare för dessa frågor i hela landet. Här är det naturligt att den nya myndigheten söker samverka med branschföreträdare så att de allmänna råden får stark förankring där de ska genomföras. Den tillsynsvägledning som idag sker via Miljösamverkan Sverige är en god start men behöver i betydligt högre utsträckning styras från den nya myndigheten.

Även spetskompetens på hög internationell nivå måste finnas både inom den egna organisationen och genom ett aktivt arbete med externa nätverk.

För att kunna uppnå de högt ställda mål som nu ställs från EU, HELCOM och regeringen är nödvändigt att den ledande centrala tillsynsmyndigheten har de nödvändiga kompetenserna. När det gäller den forskning som omnämns i utredning så tycks fokus helt vara på tillståndet i havet och förståelse för de processer som sker där. Kopplingen till åtgärder som behövs för att förbättra tillståndet i haven saknas, vilket förhoppningsvis är ett förbiseende. Dessutom saknas forskning om sjöar och vattendragens betydelse som vattentäkter.

För att bildandet av en ny myndighet inte ska leda till ytterligare fragmentisering av myndighetsansvaret och för att dricksvattenfrågorna inte ska komma bort hos en ny myndighet med havsmiljön som huvudansvarsområde behövs tydliga direktiv om att myndigheten ska arbeta med:

- råvattenkrav som underlag för krav på åtgärder vid föroreningskällorna
- kartläggning av dricksvattenrelevanta risker, särskilt mikrobiologiska, som underlag för åtgärder i vattenförvaltningsarbetet
- möjligheter att peka ut ytvattenförekomster som riksintressen för dricksvattenförsörjningen
- FoU avseende åtgärder för förbättring av vattenvårdsarbetet
- ta fram och ge ut allmänna råd/motsvarande

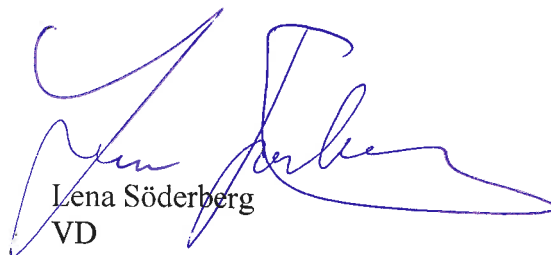
Avslutningsvis, vatten är en så grundläggande och viktig naturresurs att när det handlar om avvägningar mellan olika intressen och olika miljökvalitetsmål, så bör dessa beslut avgöras i politiska organ.

Det svenska vattenvårdsarbetet måste organiseras så att ännu mer miljöåtgärder kommer ut ur varje satsad krona.

SVENSKT VATTEN

Anders Lago
Ordförande

Lena Söderberg
VD

